

Stanovisko k návrhu státního rozpočtu na rok 2012

Státní rozpočet vychází z neaktuálních a podle posledních poznatků nereálných predikcí MF. Předpoklad, že ekonomika dosáhne tempa růstu HDP v úrovni 2,5 % považuje SP ČR za nepravděpodobný. Poslední vývoj v EU a naše průzkumy ukazují, že velmi pravděpodobně dojde ke zpomalení ekonomického růstu poznamenaného globální recesí. SP ČR předpokládá růst do 1 %. V této souvislosti nelze očekávat, že se naplní optimistická předpověď MF týkající se míry nezaměstnanosti. Stejně tak naše průzkumy ohledně investičních aktivit v budoucím období ukazují spíše na pokles. Optimistická předpověď růstu investic 3,2 % v roce 2012 není tedy podle našeho názoru reálná. Zlepšení ratingu ČR může vést i k posílení české koruny (až na úroveň 23,50 Kč/€), ke zhoršení pozice českých exportérů a tak zkomplikovat celkovou hospodářskou situaci.

V posledních dvou letech proběhla deflace (deflátor 2010 -1,2, odhad 2011 -0,8) a MF počítá se změnou v příštím roce, tedy rychlejším růstu HDP v běžných cenách (deflátor 2,6) – nenaplnění předpokladu MF představuje další zvýšení rizika. Pokud by se pochybnosti potvrdily, je nutné počítat s reálnými důsledky jak na příjmovou tak na výdajovou stránku, a to i včetně korekce záměru vlády snížit schodek na úroveň 105 mld. Kč tj. 3,5 % HDP. Vzhledem k uvedeným faktům požadujeme, aby vláda na předpokládané změny reagovala přípravou možných scénářů zachycujících úpravy SR.

Záměr snižovat schodek je v delším časovém horizontu ohrožen konstrukcí SR, kde jediným převažujícím kritériem je jeho stlačení dle předem stanovených hodnot. Dosavadní přístupy nezajišťují reálnost snižování schodku podporou růstu resp. zvýšením konkurenceschopnosti země.

Dlouhodobě postrádáme komplexnější přístup založený na provázanosti rozpočtové politiky s ostatními politikami, zejména s politikou zaměřenou na zvýšení konkurenceschopnosti země.

Opakovaně upozorňujeme na potřebu změnit přístup a vyřešit odtrženost od politiky konkurenceschopnosti. Minimálně požadujeme, aby návrh byl podroben i analýze z hlediska důsledků na konkurenceschopnost a ekonomický růst.

A/ Podporujeme:

- navýšení výdajů o 9,1 mld. Kč, tj. o 31,3% v oblasti VaV;
- alokaci výdajů na vzdělávání;
- financování exportu se státní podporou za předpokladu, že finanční zdroje budou doplňovány dle potřeby.

Důrazně však upozorňujeme, že pozitivní snaha zpracovatelů návrhu SR podpořit finančně tyto kapitoly, je do značné míry znehodnocena tím, že stávající systémy řízení a podpory v těchto oblastech nejsou koncepčně vyřešeny. Prostředky v těchto systémech jsou pak vynakládány s nízkou mírou efektivnosti.

B/ Nesouhlasíme:

- se snižováním finančních prostředků do Státního fondu dopravní infrastruktury z 68,38 mld. Kč v roce 2011 na 47,18 mld. Kč. Navíc vládou schválený výdajový limit pro rozpočet SFDI na rok 2012 ve výši 37 mld. Kč představuje další snížení objemu zdrojů o více než 21% oproti původnímu schválenému střednědobému rámci pro rok 2012. Nesouhlasíme ani s výrazným snížením prostředků pro dálkovou i regionální železniční dopravu o 600 mil. Kč. (Zdroje pro navýšení lze hledat ve snížení výdajů na obsluhu státního dluhu v důsledku vyššího ratingu ČR, snížením podpory hypotečního úvěrování a racionalizací státní správy).
- a požadujeme vysvětlit omezování výdajů SR na spolufinancování programů financovaných ze strukturálních fondů EU o 11,5 mld. Kč. Poukazujeme na potřebu racionalizace a efektivnějšího využívání těchto programů. SR by měl vytvořit podmínky pro efektivní čerpání zdrojů SF EU.
- že redukce výdajových položek není navrhována na základě jejich auditu zaměřeného na jejich účelnost a hospodárnost. Předpokládané navýšení nákladů na státní administrativu z 5,2 na 5,4 % neodpovídá hospodářské situaci a záměru vlády šetřit veřejné finance. Požadujeme zpracovat rozpočty jednotlivých rezortů v transparentní podobě, provést audit s cílem podpořit položky spojené s ekonomickým růstem. Jednou z položek, které lze zásadně snížit, jsou výdaje na nakupované služby.

C/ Upozorňujeme:

- na rizika výpadku příjmu SR v oblasti pojistného na důchodové pojištění v budoucnu, kdy v roce 2013 bude nutné hledat další zdroje k vykrytí vyvedení 3% z povinného odvodu pojistného na soukromé penzijní spoření v rámci 2. pilíře. V příštím roce se počítá s částečným pokrytím deficitu v důchodech ze 48 mld. na 32 mld. ze zvýšené snížené sazby DPH z 10 na 14%. V roce 2013 by propad v příjmech důchodů mohl vést k potřebě hledání dodatečných příjmů a zejména zvýšení DPH místo na 17,5 % na 19 % s negativním dopadem na požadavky v mzdové oblasti. Zmíněný propad by nepochybně vedl k omezení některých prorůstových opatření.

V Praze dne 15.9.2011